

УДК: 330.131.5:636.087.7:636.2.053

Яремко В. В., аспірант[©]*Вінницький національний аграрний університет***ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФЕРМЕНТАТИВНО-ПРОБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ «ПРО-ЕНЗИМ» ПРИ ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ НА ЗАМІННИКАХ НЕЗБИРАНОГО МОЛОКА**

Встановлено, економічний ефект використання заміників незбираного молока досягається завдяки збільшенню обсягів реалізації «звільненого» від випоювання телятам натурального молока, що дає можливість вирощувати телят на 56,8% менше ніж б при вирощуванні телят незбираним молоком а також за рахунок включення в складі заміників незбираного молока ферментативно-пробіотичного препарату в кількості 0,3 та 0,5 г на 1 кг суміші дерті, можна зменшити вартість кормів з розрахунку на 1 теличку на 112,81 та 145,87 грн. відповідно.

Ключові слова: середньодобовий приріст, жива маса, телята, собівартість, прибуток.

Постановка проблеми. Замінники незбираного молока досить успішно використовуються в годівлі телят з 50-х років. Переваги використання ЗНМ у схемах годівлі молодняку ще й в тому, що дозволяють проводити раннє відлучення, сприяють профілактиці кормового стресу при відлученні, підвищують збереженість молодняку, дозволяють збалансувати раціон за вітамінами, мікроелементами та іншими поживними речовинами, підвищують середньодобові прирости, скорочують витрати кормів і знижують собівартість виробленої продукції. Програми раннього відлучення молодняку з використанням ЗНМ у комплексі з спеціалізованими комбікормами сприяють швидкому звиканню травної системи до твердих рослинних кормів. Це є передумовою швидкого росту телят та запліднення телиць живою масою 380-400 кг. Вирощування ж на незбираному молоці часто затримує розвиток передшлунків та є більш затратним [1-4].

Отже, замітники незбираного молока – це продукти, які дозволяють знайти оптимальне технологічне та економічне рішення для тваринницьких господарств.

Слід звернути особливу увагу на економічну складову застосування незбираного молока для випоювання тварин. Сьогодні для випоювання молодняку в Україні використовується до півмільйона літрів молока. Це дуже дорогий підхід. В зв'язку із цим потрібно переходити на скорочені схеми випоювання телят та використання заміників незбираного молока, які доступні на ринку і майже вдвічі дешевші від молока.

Надмірне використання незбираного молока для випоювання молодняку великої рогатої худоби негативно позначається на економічній ефективності виробництва товарного молока для харчової галузі. Тому важливо об'єктивно встановити економічну оцінку вирощування телят на заміниках незбираного молока та поліпшення економічних показників виробництва молочних продуктів в ринкових умовах [5].

Матеріали і методика. Відомий заміник незбираного молока Мілк Фарм Класік виготовлений торгово-виробничою компанією “АгроВет Атлантик” у складі сухої молочної сироватки 55 %, соєвого борошна спеціальної обробки 28 %, рослинного жиру 12 %, крохмалю 1 %, пшеничного борошна, лактози, монокальцій фосфату, вітамінно-мінеральної суміші, антиоксиданту та ароматизатора всього 4 %.

Для підвищення продуктивної дії раціону при вирощуванні телят на цьому замінику незбираного молока та для підвищення перетравності поживних речовин, руйнування стінок клітин рослинного корму раціону, дії на нерозчинний пектин, покращення всмоктування поживних речовин в шлунково-кишковому тракту, зменшення негативного впливу рослинних не крохмальних полісахаридів, запобігання розвитку патогенних та умовно патогенних мікроорганізмів, формування та стабілізації здорової мікрофлори травного тракту, протидії шлунково-кишковим захворюванням без використання антибіотиків, доповнення недостачі в організмі біологічно-активних речовин, підвищення природного імунітету та для ростостимулюючих властивостей був використаний в раціоні телят молочників ферментативно-пробіотичний препарат “Про-ензим”, який змішували в кількості 0,3 та 0,5 г на 1 кілограм суміші дерті. Для визначення його ефективності був проведений науково-господарський дослід на телятах чорно-рябої породи в господарстві “Артеміда” Калинівського району Вінницької області.

Один кілограм сухого заміника незбираного молока розводили в 8 літрах води, з яких 5 літрів води нагрівали до температури 40⁰ С, ретельно перемішавши, добавляли ще 3 літри води та охолоджували до температури 37⁰ С і одразу випоювали. Згодовування заміника незбираного молока розпочинали з 21 – денного віку.

Для досліду за принципом аналогів було підібрано 3 групи телят 21-ого денного віку по 10 голів у кожній групі. Дослід тривав 120 днів.

Дослідження. При вирощуванні телят на заміниках незбираного молока контрольної групи в стійловий період з розрахунку на одну тварину до п'яти місячного віку було згодовано до 800 кг розведеного заміника незбираного молока, дерті кукурудзяної + ячмінної 183 кг, сіна злакового 14 кг, соломи пшеничної 146 кг, силосу 220 кг, 22 кг стартерного комбікорму та 1,4 кг кухонної солі.

Схема вирощування телят другої дослідної групи такаж як і в контрольній групі з включенням до основного раціону 0,3 грама ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» із розрахунку на 1кг

суміші дерті. Всього ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» згодовано 55 грам.

Схема вирощування телят третьої дослідної групи такаж як і в контрольній групі з включенням до основного раціону 0,5 грам ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» із розрахунку на 1кг суміші дерті. Всього ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» згодовано 91,5 грам.

Випоювання телят заміником незбираного молока з включенням 0,3 г ферментативно – пробіотичного препарату «Про – ензим» на 1 кг дерті сприяло підвищенню середньодобових приростів на 50,9 г, а у дозі 0,5 г ферментативно – пробіотичного препарату «Про – ензим» на 1 кг дерті сприяло підвищенню середньодобових приростів на 64,2 грамів, порівняно з контрольною групою.

Економічний ефект використання заміників молока в господарствах досягається завдяки збільшенню обсягів реалізації «звільненого» від випоювання телятам натурального молока.

Всі зоотехнічні заходи з розробки прогресивних технологій виробництва тваринницької продукції можуть бути рекомендовані для впровадження лише тоді, коли внесені пропозиції мають економічне обґрунтування[5]. В даній експериментальній роботі по використанню заміника незбираного молока в раціонах телят, ми вивчали економічну ефективність вирощування телят з використанням заміника незбираного молока з препаратом «Про-ензим», враховували вартість кормів, які були використані на вирощування телят (табл. 1).

Таблиця 1

Вартість кормів, що були затрачені при вирощуванні однієї тварини та кількість кормових одиниць в 1 кг корму

Корми	Поживність кормів, к.од.	Вартість 1 кг корму, грн.	Вартість усього корму, грн.
Молоко незбиране	0,3	2,20	352,0
Заміник незбираного молока «Мілк Фарм Класік»	0,6	10,00	1000,0
Стартерні корми «Каф Комбі»	1,1	12,00	264,00
Пробіотичний препарат «Про-ензим»	-	120,00	II – 3,60 III – 6,00
Дерть кукурудзяна (60 %)	1,17	1,10	85,80
Дерть ячмінна (40 %)	1,1	0,80	41,60
Сіно злакове	0,46	0,80	11,20
Солома пшенична	0,2	0,88	31,50
Силос кукурудзяний	0,2	0,35	88,00
Сіль	-	0,41	0,57

На основі вартості і собівартості окремих кормів, розраховані затрати кормів за 5 –місячний період, вартість однієї кормової одиниці і одного кілограму приросту по групах тварин. Собівартість досліджуваного замітника незбираного молока вказана в сухому вигляді. При згодовуванні, як вже зазначалося раніше, його розводять у пропорції 1 : 8, тому собівартість 1 л замітника незбираного молока буде складати – 1,00 грн, що суттєво відрізняється ніж вирощування телят цільним молоком (незбираним) яке становить 2,20 грн за 1 літер, тим самим можливо підрахувати що за 5-місячний період було затрачено 100 кг замітника незбираного молока або 800 кг розведеного замітника незбираного молока що становить 1000, грн., що на 760 грн або 56,8% менше ніж б при вирощуванні телят незбираним молоком

Основним критерієм при економічній оцінці використання досліджуваної кормової добавки в годівлі сільськогосподарських тварин є одержаний прибуток в гривнях на одну гривню затрат (на добавку), так як умови годівлі, догляду і утримання у всіх тварин були однаковими.

Визначено, що найбільші витрати коштів на вирощування телят припадають на перший місяць після їх народження, оскільки основою їх раціонів є незбиране молоко. З переведенням теличок на більш дешеві (рослинні) корми, вартість їх вирощування суттєво знижується.

Таблиця 2

Вартість кормів, згодованих теличкам за 5 - місячний період і затрачених на 1 кг приросту (в середньому на голову)

Показники	Групи		
	1 контрольна	2 дослідна	3 дослідна
Загальна вартість кормів, що споживалися за 5 місяців досліду, грн.	1752,7	1756,3	1758,7
Вміст в них кормових одиниць, кг	763,1	763,1	763,1
Отримані прирости, кг	88,9	94,8	96,6
Вартість кормової одиниці, грн.	2,30	2,30	2,30
Вартість кормів на 1 кг приросту, грн.	19,71	18,52	18,20
Економічна ефективність від згодовування ферментативно-пробіотичного препарату з розрахунку на :			
1 кг приросту,грн.	-	- 1,19	- 1,51
1 голову, грн.	-	- 112,81	- 145,87

Наведені дані економічних розрахунків переконують в доцільності використання замітника молока Мілк Фарм Класік з введенням ферментативно-пробіотичного препарату “Про-ензим” в дозі 0,3 та 0,5 г на 1 кг суміші дерті.

Крім економічного ефекту слід врахувати простоту та універсальність його використання.

Отже, за рахунок згодовування в складі заміників незбираного молока ферментативно-пробіотичного препарату в кількості 0,3 та 0,5 г на 1 кг суміші дерті, можна зменшити вартість кормів з розрахунку на 1 теличку на 112,81 та 145,87 грн. відповідно.

Висновок: економічний ефект використання заміників незбираного молока досягається завдяки збільшенню обсягів реалізації «звільненого» від випоювання телятам натурального молока, що дає можливість вирощувати телят на 56,8% менше ніж б при вирощуванні телят незбираним молоком а також за рахунок включення в складі заміників незбираного молока ферментативно-пробіотичного препарату в кількості 0,3 та 0,5 г на 1 кг суміші дерті, можна зменшити вартість кормів з розрахунку на 1 теличку на 112,81 та 145,87 грн. відповідно.

Література

1. Антипов В.А. Использование пробиотиков в животноводстве / В.А. Антипов // Ветеринария. – 1991. – № 4. – С. 55–58.
2. Безуглий І.П., Семеновський Г.Ф. Вирощування молодняку на штучному молоці / І.П. Безуглий. – К.: Урожай, 1965. – 68 с.
3. Богданов Г.А. Кормление с.-х. животных. - М., Агропромиздат, 1990. - С.244-258.
4. Деталізовані норми годівлі с.-г. тварин / М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь.- К., Урожай, 1991. – С. 23-55.
5. Кудлай І. І. Ефективність використання різних заміників молока в технології вирощування теличок / І.І. Кудлай // Тваринництво України. - 2010. - № 1. - С. 13-15.

Summary

V. Yaremko

ECONOMIC EFFICIENCY OF FERMENTATIVNOGO PROBIOTIC OF PREPARATE "PRO-ENZIM" AT GROWING OF CALVES ON THE SUBSTITUTES OF FULL-MILK

It is set, the economic effect of the use of substitutes of full-milk is arrived at due to the increase of volumes of realization "released" from вынаивания to the calves of liquid milk that gives an opportunity to grow calves on 56,8% less than at grown calves by a full-milk and also due to including in composition the substitutes of full-milk of preparation of ферментативного probiotic in an amount 0,3 and a 0,5 g on 1 kg of mixture of дерти, it is possible to decrease the cost of forage calculating on 1 теличку on 112,81 and a 145,87 hrn. accordingly.

Key words: average daily increase, living mass, calves, prime price, profit.

Рецензент – к.е.н., доцент Батюк Б.Б.